

Schola Cantora Karolus Magnus tijdens een uitvoering in Wilp. © Stan Hollaardt

Metten van patroonheilige na 800 jaar weer te horen in Lebuinus

Zondag klinken de zogeheten metten van Lebuinus voor het eerst in minstens acht eeuwen weer in de Lebuinuskkerk. Het ontcijferen en op noten zetten van de gregoriaanse gezangen duurde in totaal vier jaar. „Lebuinus was eigenlijk maar een kleine heilige.“

Bas Klaassen 16-11-18, 11:03

-
-
-
-

De Lebuinus is zondag vanaf 16.30 het decor voor een bijzonder concert: Schola Cantorum Karolus Magnus voert dan de Metten van Lebuinus uit. Die zijn voor het eerst in minstens acht eeuwen weer te horen in de kerk van de patroonheilige van Deventer. De metten -

monnikengebeden op zang- moesten daarvoor nog wel 'even' aan de vergetelheid ontrukkt worden door Stan Hollaard, de dirigent.

Iedereen kent de uitdrukking korte metten maken, maar wat zijn nou eigenlijk metten?

Hollaardt: „Metten zijn de van oorsprong nachtelijke gezangen van monniken in kloosters. Dat verplaatste zich later vaak naar de vroege ochtend, omdat overdag hard gewerkt moest worden. Dan was 's nachts zingen een beetje onhandig. De metten zijn onderdeel van het getijdengebed. Ze duren vrijlang, in totaal misschien wel zo'n vierenhalf uur. Je kan je voorstellen dat dat soms lang was voor de monniken, praktisch gezien. Daarom werden ze vaak verkort uitgevoerd. Daar komt de uitdrukking korte metten maken vandaan.“

Waarom duurde het nou zo lang voor die gebeden weer te horen zijn?

„Ze zijn opgesteld in 1050, toen de relikwieën van Lebuinus werden overgebracht naar de kerk die toen voor hem gebouwd was in Deventer. Dat ze lang niet te horen zijn geweest, heeft er vooral mee te maken dat Lebuinus een plaatselijke heilige is die niet overal gevierd wordt. Die is toch met name in Oost-Nederland bekend. Na zijn overlijden is hij een tijd in de vergetelheid geraakt. De teksten van de metten stonden in een stuk van de universiteit Utrecht, de Uu-406. Ze zijn in het Middeleeuws Latijn.“

Het ontcijferen ervan, was dat lastig?

„Ik ben daar jaren mee bezig geweest. Natuurlijk niet constant, maar in totaal toch wel vier jaar. Het handschrift moest op vierkante gregoriaanse noten gezet worden en het ritme van de gezangen moest erbij. Wie de muziek heeft gemaakt is nog altijd onbekend. Het middeleeuws latijn is vertaald door Vincent Hunink, een van de beste classici van Nederland.“

Is het allemaal niet wat lastig toegankelijk?

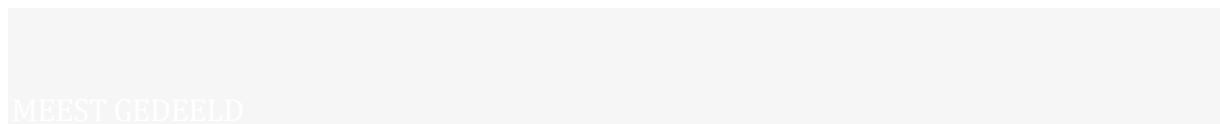
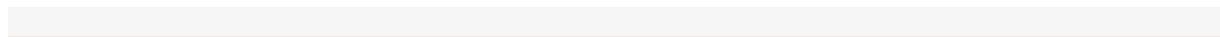
„We voeren natuurlijk niet de hele metten uit, alleen de eerste 'nocturne', van zo'n anderhalf uur Bovendien is er ook een processie te zien. We doen dat allemaal in Benediktijner pijen, ik kan ook beloven dat er een bijzondere toegift volgt.“

... laudibus in ardua laude qui labium suum non docuit forte benigni
 ... labium suum in infantia sua deo et hominibus ait cui sancta uirtutum opulenti
 ... in puericie annis morum honestate seclatus est ueneridam tenu
 ... riorum litterarum argumentis ut ueritatem resistere superare posset collata
 ... sanctus labium suum in infantia sua deo et ho
 ... ingenio docilis animo mi ... ut spiritu pau pueritatis di ueritatis
 ... bus dabitur religio ... ut et super
 ... gloriosissime florere studisq; spiritalibus constanti usi de
 ... in puericie annis morum honestate seclatus est ueneridam
 ... te doctrinae oculo in studiuo uocopo
 ... ante appetitum religionis uignis eoque uatur mod onor
 ... clus celestis uis ueligniter se
 ... ubus aduersum pericula singulari p

111p
 111p
 111p

gubernat

Metten van Lebuinus © Stan Hollaardt

MEEST GEDEELD